

คำถาม คำตอบ

เรื่อง การปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานราชการ : การเลื่อนขั้นเงินเดือนในระบบใหม่

1. **ถาม** การปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานราชการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 เมษายน 2544 มีวัตถุประสงค์อะไร ?

ตอบ เพื่อให้ส่วนราชการและข้าราชการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการให้บริการ โดยนำ “ระบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์” (Result Based Management) และ “การจ่ายค่าตอบแทนตามผลงานและผลสัมฤทธิ์” (Performance Based Pay) มาใช้ในระบบราชการ

2. **ถาม** การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์มีหลักการอะไร ?

ตอบ คือ การบริหารที่ยึดเอาผลสำเร็จของงานเป็นที่ตั้ง มากกว่าทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติราชการ (Input) กระบวนการ (Process) วิธีทำงาน (Method) หรือกิจกรรม (Activities) ทุกส่วนราชการจึงต้องกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายการดำเนินงาน คัดนี้ชี้วัดผลงานที่เป็นรูปธรรม วิธีการวัด และข้อตกลงผลงาน (Performance Agreement) ไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นฐานในการประเมินผลงานและการให้ค่าตอบแทนตามผลงาน

3. **ถาม** การจ่ายค่าตอบแทนตามผลงาน (PBP) คืออะไร มีหลักการอะไร ?

ตอบ คือ การจ่ายค่าตอบแทนให้กับ “งานที่เกิดผลดีขึ้น” (Work Better) หรือ “งานที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น” (Cost Less or Produce More) ซึ่งการทำงานให้เกิดผลดังกล่าวต้องใช้สติปัญญามากขึ้น (Work Smarter) การจ่ายในลักษณะนี้มีหลักการที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1) **จ่ายตามผลสัมฤทธิ์ของงาน** แทนการจ่ายตามหน้าที่เท่านั้น โดยผู้มีผลงานและผลสำเร็จของงานเท่านั้นที่จะได้รับการเลื่อนเงินเดือน

2) **จ่ายทันทีที่ทราบผลการประเมินการปฏิบัติงาน** โดยให้ “เลื่อนขั้นเงินเดือนตามผลงานและผลสัมฤทธิ์ปีละ 2 ครั้ง” เพื่อให้สอดคล้องกับการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ประเมินปีละ 2 ครั้ง

3) **จ่ายให้กับผู้มีผลงานดีเด่นอย่างสม่ำเสมอ** โดยมี “เงินรางวัลประจำปี” เป็นมูลค่าไม่เกิน
เงินเดือนหนึ่งเดือน

หลักการดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นการผูกการจ่ายค่าตอบแทนกับการประเมินผลสัมฤทธิ์
ของหน่วยงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการแต่ละคน

4. **ถาม** การปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานราชการนี้ครอบคลุมข้าราชการ
ประเภทใดบ้าง ?

ตอบ ครอบคลุมข้าราชการทุกประเภทในสังกัดฝ่ายบริหาร ได้แก่ ข้าราชการพลเรือน (รวม
พนักงานของรัฐในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข) ข้าราชการครู ข้าราชการพลเรือนใน
มหาวิทยาลัย ข้าราชการอัยการ ข้าราชการตำรวจ และข้าราชการทหาร ตลอดจน
ลูกจ้าง และพนักงานส่วนท้องถิ่น

5. **ถาม** การเลื่อนขั้นเงินเดือนในระบบใหม่มีความแตกต่างจากระบบเดิมอะไรบ้าง ?

ตอบ มีความแตกต่างที่สำคัญ ดังนี้

1) **เปลี่ยนหัวใจของการประเมินมาเน้นผลงานและผลสัมฤทธิ์** จึงต้องมีการจัดทำข้อ
ตกลงผลงานล่วงหน้าในระดับกระทรวง ระดับกรม ระดับหน่วยงาน และระดับ
บุคคล และมีการประเมินผลงานตามข้อตกลงดังกล่าว

2) **เปลี่ยนรอบปีการประเมินผลการปฏิบัติงานจากปีความดีความชอบหรือ
“ปีปฏิทิน” เป็น “ปีงบประมาณ”** โดย

- รอบแรก เดือนตุลาคม – มีนาคม ยกเว้นระยะเปลี่ยนผ่าน ให้ประเมินผลการ
ปฏิบัติงานของข้าราชการตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2543 ถึงเดือนมีนาคม 2544 รวม
9 เดือน

- รอบสอง เดือนเมษายน - กันยายน

3) **เปลี่ยนรูปแบบการเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการ โดยให้เลื่อนปีละ 2 ครั้ง**

- ครั้งแรก ณ วันที่ 1 เมษายน ของทุกปี

- ครั้งที่สอง ณ วันที่ 1 ตุลาคม ของทุกปี

ซึ่งการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนในแต่ละครั้งจะมีสามลักษณะ คือ “ไม่เลื่อนขั้น”

“เลื่อนครึ่งขั้น” และ “เลื่อนหนึ่งขั้น”

- 4) **เพิ่มวงเงินการเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีจากร้อยละ 5 เป็นร้อยละ 6** ของอัตราเงินเดือนข้าราชการ ณ วันที่ 1 กันยายน (โปรดดูรายละเอียดในข้อถัดไป)
- 5) **ให้ผู้ซึ่งได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของอันดับ/ชั้น (เงินเดือนเต็มขั้น) มีโอกาสได้รับ “เงินตอบแทนพิเศษ”** ตามผลการประเมินการปฏิบัติงาน ในอัตราร้อยละ 2 กรณีมีผลงานและผลสัมฤทธิ์ดี หรือร้อยละ 4 ของเงินเดือนที่ได้รับกรณีมีผลงานและผลสัมฤทธิ์ดีเด่น เป็นระยะเวลา 6 เดือน (เมษายน – กันยายน หรือ ตุลาคม – มีนาคม แล้วแต่กรณี)

6. **ถาม** การเลื่อนขั้นเงินเดือนในระบบใหม่มีโควตาอย่างไร ?

ตอบ โควตาการเลื่อนขั้นเงินเดือนมีดังนี้

- 1) **ครั้งแรก 1 เมษายน ให้เลื่อนเงินเดือนหนึ่งขั้นสำหรับผู้มีผลงานและผลสัมฤทธิ์ดีเด่นได้ไม่เกินร้อยละ 15 ของจำนวนข้าราชการ ณ วันที่ 1 มีนาคม** ของปีเดียวกัน ในกรณีที่ผู้มีผลงานและผลสัมฤทธิ์ดีเด่นเป็นผู้ได้รับเงินเดือนเต็มขั้น ก็ให้ได้รับเงินตอบแทนพิเศษร้อยละ 4 ของเงินเดือนแทนการเลื่อนเงินเดือนหนึ่งขั้น และให้ถือว่าผู้ที่ได้รับเงินตอบแทนพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของโควตาร้อยละ 15
- 2) **ครั้งที่สอง 1 ตุลาคม ให้เลื่อนเงินเดือนข้าราชการภายในวงเงินร้อยละ 6 ของอัตราเงินเดือนข้าราชการ (เฉพาะตำแหน่งที่มีคนครอง) ณ วันที่ 1 กันยายน โดยให้นำวงเงินที่ใช้ไปแล้วในการเลื่อนขั้นเงินเดือนครั้งแรก (1 เมษายน) มาหักออกก่อน** ทั้งนี้ ไม่รวมเงินตอบแทนพิเศษสำหรับผู้ที่มีผลงานดีหรือดีเด่น
- โปรดสังเกต การเลื่อนเงินเดือนครั้งที่สอง มิได้กำหนดโควตาจำนวนผู้ได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนหนึ่งขั้น ส่วนราชการจึงอาจเลื่อนเงินเดือนหนึ่งขั้นให้กับผู้มีผลงานและผลสัมฤทธิ์ดีเด่นได้เกินร้อยละ 15 ของจำนวนข้าราชการภายในวงเงินที่กล่าวแล้วข้างต้น

7. **ถาม** โปรดยกตัวอย่างการคิดโควตาการเลื่อนขั้นเงินเดือนในระบบใหม่

ตอบ ตัวอย่าง กรม ก. มีอัตราตำแหน่งมีเงิน 1,012 อัตรา คิดเป็นอัตราเงินเดือน 18,140,000 บาท/เดือน แต่ ณ วันที่ 1 มีนาคม มีข้าราชการเพียง 1,000 อัตรา คิดเป็นอัตราเงินเดือนข้าราชการเฉพาะตำแหน่งมีคนครอง 18,000,000 บาท ในจำนวนข้าราชการ 1,000 คน มีผู้ได้รับเงินเดือนเต็มขั้น 5 คน กรม ก. จะมีโควตาการเลื่อนขั้นเงินเดือน ดังนี้

- 1) ครั้งแรก 1 เมษายน จะเลื่อนชั้นเงินเดือนหนึ่งขั้น ได้ไม่เกิน 150 คน (15% ของ 1,000 อัตรา) ในการนี้ สมมติว่า กรม ก. เลื่อนเงินเดือนข้าราชการ 1 ชั้นเต็ม โควตา 150 คน (ในจำนวนนี้เป็นผู้มีเงินเดือนเต็มขั้น 2 คน) เลื่อนเงินเดือนครึ่งขั้น 840 คน (ในจำนวนนี้เป็นผู้มีเงินเดือนเต็มขั้น 3 คน) ไม่เลื่อนชั้นเงินเดือนให้ 10 คน ทั้งหมด ใช้เงินเลื่อนชั้นไป 500,000 บาท และใช้เงินตอบแทนพิเศษไป 15,000 บาท
- 2) ครั้งที่สอง 1 ตุลาคม จะมีวงเงินสำหรับการเลื่อนชั้นเงินเดือนและการให้เงินตอบแทนพิเศษเป็นเงินเท่ากับ 610,000 บาท (6% ของ 18,500,000 บาท ลบด้วย 500,000 บาท)

8. ถาม ในการพิจารณาจัดสรร โควตา ให้แบ่งกลุ่มข้าราชการอย่างไร ?

ตอบ ให้แบ่งกลุ่มข้าราชการเป็น 2 กลุ่ม คือ

1) **กลุ่มข้าราชการระดับ 1 - 8 หรือเทียบเท่า**

- 1.1) ให้คำนวณจำนวนผู้มีสิทธิได้รับการเลื่อนเงินเดือน 1 ขั้น ไม่เกินร้อยละ 15 ของจำนวนข้าราชการระดับ 1 - 8 ในกรม ณ วันที่ 1 มีนาคม สำหรับการเลื่อนเงินเดือนครั้งแรก (1 เมษายน) หรือ
- 1.2) ให้คำนวณวงเงิน 6% จากฐานอัตราเงินเดือนรวมของข้าราชการ ระดับ 1 - 8 ในกรม ณ วันที่ 1 กันยายน (หักด้วยวงเงินที่ใช้เลื่อนเงินเดือนครั้งแรก) สำหรับการเลื่อนเงินเดือนครั้งที่สอง (1 ตุลาคม)
- 1.3) ให้ อ.ก.พ.กรม เป็นผู้พิจารณาจัดสรร โควตาผู้มีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนหนึ่งขั้นตามข้อ 1.1 หรือจัดสรร โควตาการเลื่อนชั้นเงินเดือนในวงเงินดังกล่าวตามข้อ 1.2 แล้วแต่กรณี

2) **กลุ่มข้าราชการระดับ 9 - 11 หรือเทียบเท่า**

- 2.1) ให้คำนวณจำนวนผู้มีสิทธิได้รับการเลื่อนเงินเดือน 1 ขั้น ไม่เกินร้อยละ 15 ของจำนวนข้าราชการระดับ 9 - 11 ในกระทรวง ณ วันที่ 1 มีนาคม สำหรับการเลื่อนเงินเดือนครั้งแรก (1 เมษายน)
- 2.2) ให้คำนวณวงเงิน 6% จากฐานอัตราเงินเดือนรวมของข้าราชการ ระดับ 9 - 11 ในกระทรวง ณ วันที่ 1 กันยายน (หักด้วยวงเงินที่ใช้เลื่อนเงินเดือนครั้งแรก) สำหรับการเลื่อนเงินเดือนครั้งที่สอง (1 ตุลาคม)

2.3) ให้ อ.ก.พ. กระทรวงเป็นผู้พิจารณาจัดสรรโควตาผู้มีสิทธิได้รับการพิจารณา
เลื่อนเงินเดือนหนึ่งขั้นตามข้อ 2.1 หรือจัดสรรโควตาการเลื่อนขั้นเงินเดือนใน
วงเงินดังกล่าวตามข้อ 2.2 แล้วแต่กรณี ในกรณีที่มีวงเงินเหลือ อาจพิจารณา
เกลี่ยเงินให้ข้าราชการกลุ่มระดับ 1 – 8 หรือเทียบเท่าได้

9. **ถาม** การปฏิบัติงานของข้าราชการในลักษณะใด จึงควรได้รับการประเมินว่ามีผลงานและ
ผลสัมฤทธิ์ดีเด่น ?

ตอบ ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ประการใดประการหนึ่งหรือหลายประการ ดังต่อไปนี้

- 1) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้ผลดีเด่น มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันก่อให้เกิด
ประโยชน์และผลดี
- 2) ปฏิบัติงานโดยมีความคิดริเริ่มในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือได้ปรับปรุงขั้นตอนการ
ทำงานหรือสร้างสรรค์เพื่อทำให้งานราชการเกิดประโยชน์ยิ่งขึ้นกว่าเดิม หรือได้
ค้นคว้าประดิษฐ์สิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทางราชการเป็นพิเศษ และทาง
ราชการได้ดำเนินการตามความคิดริเริ่มหรือได้รับรองให้ใช้การค้นคว้าหรือสิ่ง
ประดิษฐ์นั้น
- 3) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่มีสถานการณ์ตราบาตร้าเสี่ยงอันตราย หรือมีการต่อสู้ที่เสี่ยง
ต่อความปลอดภัยของชีวิตเป็นกรณีพิเศษ
- 4) ปฏิบัติงานที่มีภาระหน้าที่หนักเกินกว่าระดับตำแหน่งจนเกิดประโยชน์ต่อทาง
ราชการและปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ของตนเป็นผลดีด้วย
- 5) ปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ด้วยความตราตร้าหนักเหน้อย ยากลำบาก และ
งานนั้นได้ผลดีเป็นประโยชน์ต่อทางราชการและสังคม
- 6) ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งจนสำเร็จเป็นผลดี
แก่ประเทศชาติ

10. **ถาม** กรณีที่นาย ก. ได้รับ “เงินตอบแทนพิเศษ” ไปแล้วระยะหนึ่ง เช่น 2 เดือน หากต่อมา ได้มีคำสั่งแต่งตั้งนาย ก. ให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น เป็นผลให้ได้รับเงินเดือนในอันดับ/ชั้นที่สูงขึ้น นาย ก. จะยังคงได้รับเงินตอบแทนพิเศษนี้ต่อไปอีกจนครบ 6 เดือนหรือไม่ ?

ตอบ โดยหลักการ ควรได้รับต่อเนื่องอีก 4 เดือน เนื่องจากเงินตอบแทนพิเศษนี้เป็นเงินที่ให้เพิ่มเพื่อตอบแทนผลงานปฏิบัติงานที่ผ่านมา แต่เงินเดือนที่เพิ่มขึ้นจากการเลื่อนระดับตำแหน่ง เป็นเงินที่ให้เพิ่มตามค่างาน

อย่างไรก็ตาม โดยที่นาย ก. นอกจากจะได้รับเงินเดือนในอันดับ/ชั้นที่สูงขึ้นแล้ว ยังอาจได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนในวันที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 0706/ว6 ลงวันที่ 22 มิถุนายน 2533) ดังนั้น คำตอบจึงขึ้นกับว่านาย ก. ได้เลื่อนขั้นเงินเดือนตามผลงาน/ผลสัมฤทธิ์ในวันที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นหรือไม่

- 1) **ถ้าได้เลื่อนขั้นเงินเดือน ก็จะไม่ได้รับเงินตอบแทนพิเศษต่อเนื่องอีก** เพราะถือว่าได้เลื่อนขั้นเงินเดือนตามผลงานแล้ว
- 2) **ถ้าไม่ได้รับ เช่น กรณีเงินเดือนในอันดับ/ชั้นใหม่เป็นเงินเดือนขั้นสูงของอันดับ/ชั้นนั้น ก็ยังคงได้รับเงินตอบแทนพิเศษต่อเนื่องอีก 4 เดือน**

11. **ถาม** กรณีที่นาย ก. มีผลงานและผลสัมฤทธิ์ของงานดีเด่น สมควรได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนหนึ่งขั้น แต่เงินเดือนของนาย ก. ต่ำกว่าขั้นสูงเพียงครึ่งขั้น จะให้บำเหน็จความชอบกับนาย ก. อย่างไร ?

ตอบ สามารถให้นาย ก. ได้รับการเลื่อนเงินเดือนครึ่งขั้น และได้รับเงินตอบแทนพิเศษร้อยละ 2 ของเงินเดือนขั้นสูงเป็นระยะเวลา 6 เดือน

12. **ถาม** ผู้มีผลงานและผลสัมฤทธิ์ดีเด่นตลอด และได้รับเงินตอบแทนพิเศษร้อยละ 4 จากผลการประเมินฯ ในรอบแรก และรอบสอง จะมีสิทธิได้รับการพิจารณาให้ได้รับเงินรางวัลประจำปีหรือไม่ ?

ตอบ มี แม้ว่าผู้นั้นจะไม่ได้เลื่อนขั้นเงินเดือนจริง เนื่องจากเงินเดือนถึงขั้นสูงของอันดับ/ชั้น แต่ก็ถือเสมือนว่าเงินตอบแทนพิเศษร้อยละ 4 คือ การได้รับพิจารณาเลื่อนเงินเดือนหนึ่งขั้น กรณีจึงถือว่าได้รับการเลื่อนเงินเดือนตลอดปีรวมกันสองขั้น จึงมีสิทธิได้รับการพิจารณาให้ได้รับเงินรางวัลประจำปี

13. **ถาม** ผู้มีผลงานและผลสัมฤทธิ์ดีหรือดีเด่นผู้ใดออกจากราชการในวันที่ 1 ตุลาคม ด้วยเหตุเกษียณหรือออกจากราชการตามโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิตฯ ผู้นั้นจะได้รับเงินตอบแทนพิเศษเป็นรายเดือนอีก 6 เดือนหรือไม่ ?

ตอบ *ไม่ได้รับ เพราะเงินตอบแทนพิเศษเป็นเงินที่จ่ายควบกับเงินเดือน* ดังนั้น เมื่อผู้นั้นพ้นสภาพจากการเป็นข้าราชการ จึงไม่มีได้รับเงินเดือนและหมคสิทธิรับเงินตอบแทนพิเศษ

14. **ถาม** “เงินตอบแทนพิเศษ” จะนำมารวมกับเงินเดือนเพื่อเป็นฐานคำนวณบำเหน็จบำนาญได้หรือไม่ ?

ตอบ *ไม่ได้ เพราะ “เงินตอบแทนพิเศษ” ไม่ใช่เงินเดือน*

15. **ถาม** กรณีผู้ออกจากราชการในวันที่ 1 ตุลาคม ของทุกปี ด้วยเหตุเกษียณ และผู้ออกจากราชการตามโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต : เกษียณก่อนกำหนด ส่วนราชการจะต้องออกคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนโดยให้มีผลเมื่อใด ?

ตอบ *ต้องให้มีผลตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน ของทุกปี*

16. **ถาม** ผู้จะได้รับพิจารณาเลื่อนเงินเดือนครึ่งขั้นหรือหนึ่งขั้น ต้องมีระยะเวลาปฏิบัติราชการเท่าใด ในรอบการประเมินผลการปฏิบัติงานที่แล้ว ?

ตอบ *ต้องมีเวลาปฏิบัติราชการหกเดือน จึงจะมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน* ยกเว้นผู้บรรจุใหม่ ผู้ได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาในประเทศ หรือไปศึกษา ฝึกอบรมหรือดูงาน ณ ต่างประเทศ ต้องมีเวลาปฏิบัติราชการไม่น้อยกว่าสี่เดือน

17. **ถาม** ในแต่ละรอบการประเมินฯ จะนานกี่เดือน ?

ตอบ *หกเดือน รอบแรก คือ เดือนตุลาคม – มีนาคม และรอบสอง คือ เดือนเมษายน – กันยายน* ยกเว้นการเลื่อนขั้นเงินเดือนครั้งแรก 1 เมษายน 2544 รอบการประเมินฯ ที่แล้ว มีระยะเวลาเก้าเดือน ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2543 ถึงเดือนมีนาคม 2544

18. **ถาม** ข้าราชการจะลาได้กี่วัน จึงจะมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ?

ตอบ *ในรอบการประเมินฯ ที่แล้ว จะต้องมียวันลาปฏิบัติงานรวมกันไม่เกิน 23 วันทำการ* ยกเว้นการเลื่อนขั้นเงินเดือนในระบบใหม่ครั้งแรกในวันที่ 1 เมษายน 2544 ผู้มีวันลา รวมกันไม่เกิน 45 วันทำการ มีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ทั้งนี้ ให้นับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2543 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2544

19. **ถาม** วันลาตามข้อ 18 ครอบคลุมการลาประเภทใดบ้าง ?

ตอบ วันลาทุกประเภท แต่ไม่รวมวันลา ดังต่อไปนี้

- ลาอุปสมบทหรือลาไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ไม่เกิน 120 วัน
- ลาคลอบบุตรได้ไม่เกิน 90 วัน
- ลาป่วยซึ่งจำเป็นต้องรักษาตัวเป็นเวลานานไม่ว่าคราวเดียวหรือหลายคราว รวมกันไม่เกิน 60 วันทำการ
- ลาป่วยเพราะประสบอันตรายในขณะที่ปฏิบัติราชการตามหน้าที่หรือในขณะที่เดินทางไปหรือกลับจากการปฏิบัติราชการตามหน้าที่
- ลาพักผ่อน
- ลาเข้ารับการตรวจเลือกหรือเข้ารับการเตรียมพล
- ลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

20. **ถาม** ในรอบการประเมินฯ ที่แล้ว ถ้าลาคลอบบุตรไม่เกิน 90 วัน จะมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ใช่หรือไม่ ?

ตอบ ใช่

21. **ถาม** ในรอบการประเมินฯ ที่แล้ว ถ้าลาอุปสมบท หรือลาไปประกอบพิธีฮัจย์ ไม่เกิน 120 วัน มีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ใช่หรือไม่ ?

ตอบ ใช่

22. **ถาม** ข้าราชการบรรจุใหม่ จะต้องทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่ากี่เดือน จึงจะมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ?

ตอบ ในรอบการประเมินฯ ที่แล้ว จะต้องใช้เวลาปฏิบัติราชการไม่น้อยกว่า 4 เดือน

23. **ถาม** จะมาทำงานสายได้กี่ครั้งหรือกี่วัน จึงจะมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ?

ตอบ ขึ้นกับการกำหนดของอธิบดี ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดี ทั้งนี้ ต้องกำหนดไว้ก่อนเป็นลายลักษณ์ โดยคำนึงถึงลักษณะงานและสภาพท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งของแต่ละส่วนราชการหรือหน่วยงาน

24. **ถาม** ผู้ถูกสั่งพักราชการ จะมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนหรือไม่ ?

ตอบ ได้ ถ้าในรอบการประเมินฯ ที่แล้ว ถูกสั่งพักราชการ ไม่เกินสองเดือน

25. **ถาม** ในรอบการประเมินฯ ที่แล้วจนถึงวันออกคำสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือน ผู้ถูกส่งลงโทษทางวินัยที่หนักกว่าโทษภาคทัณฑ์หรือถูกศาลพิพากษาในคดีอาญาให้ลงโทษในความผิดที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือความผิดที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ซึ่งมีใช้ความผิดโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ไม่มีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือน ใช่หรือไม่ ?

ตอบ ใช่ ไม่มีสิทธิได้เลื่อนชั้นเงินเดือน

26. **ถาม** การพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนครั้งแรกในเดือนเมษายน 2544 นี้ ข้าราชการบรรจุใหม่จะต้องเข้ารับราชการก่อนวันใด จึงจะมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือน ?

ตอบ ก่อนวันที่ 2 ธันวาคม 2543 คือ เป็นข้าราชการตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2543

27. **ถาม** การพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนครั้งแรกในเดือนเมษายน 2544 นี้ มีแนวทางดำเนินการอย่างไร ?

ตอบ ให้ดำเนินการ ดังนี้

- 1) ให้หน่วยงานการเจ้าหน้าที่คำนวณจำนวนผู้มีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนหนึ่งชั้น และให้ อ.ก.พ. กรมหรือ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาจัดสรรโควตาให้หน่วยงานในสังกัดตามที่กล่าวแล้วในข้อ 8
- 2) ให้ผู้บังคับบัญชาประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชาตามแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการที่ใช้เดิม และให้สรุปผลการประเมินครั้งที่ 1 ในแบบประเมินด้วยว่า ผู้นั้นควรจะได้รับ การเลื่อนเงินเดือนกี่ชั้น ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้
  - ผลงานดีเด่น (90 – 100%)   เลื่อนเงินเดือนหนึ่งชั้น
  - ผลงานดี (60 – 89%)   เลื่อนเงินเดือนครึ่งชั้น
  - ผลงานปกติ (59% ลงมา)   ไม่ควรเลื่อนชั้นเงินเดือนทั้งนี้ ผู้ได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของอันดับ/ชั้น ซึ่งผลงานดีเด่นหรือดี ก็สามารถได้รับเงินตอบแทนพิเศษร้อยละ 4 หรือร้อยละ 2 ของเงินเดือนแล้วแต่กรณี และให้นับจำนวนผู้ได้รับเงินตอบแทนพิเศษร้อยละ 4 นี้ รวมอยู่ในโควตาการเลื่อนเงินเดือนหนึ่งไม่เกินร้อยละ 15 ของจำนวนข้าราชการ ณ วันที่ 1 มีนาคม 2544 ด้วย
- 3) เมื่อทำการประเมินผลการปฏิบัติงานเสร็จแล้ว ให้ดำเนินการตามระบบเปิดของการพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2540 ดังนี้

- 3.1) ให้หัวหน้าส่วนราชการ รองหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมาย ประกาศเกณฑ์และมาตรฐานการประเมินความดีความชอบเพื่อการเลื่อนขั้นเงินเดือน ให้ข้าราชการทราบโดยทั่วกันก่อนที่จะดำเนินการประเมิน ซึ่งต้องมีการแจ้งให้ทราบอยู่แล้วในระบบเดิม
  - 3.2) ให้หัวหน้าส่วนราชการ รองหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมาย ประกาศรายชื่อผู้อยู่ในข่ายได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนหนึ่งขั้น ในที่เปิดเผยให้รับทราบโดยทั่วกัน
  - 3.3) ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นซึ่งเป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงาน แจ้งการประเมินผล และผลการประเมินให้ผู้ใต้บังคับบัญชาที่ถูกประเมินทราบเป็นรายบุคคล
  - 3.4) ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้ประเมิน เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาที่ถูกประเมินได้ชี้แจง ให้ความเห็น หรือขอคำปรึกษาเกี่ยวกับการประเมินและผลการประเมินดังกล่าวก่อนมีคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน
- 4) ให้ออกคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนโดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2544 ตามผลการประเมินการปฏิบัติงาน โดยให้มีจำนวนผู้ได้เลื่อนขั้นเงินเดือนหนึ่งขั้นไม่เกินร้อยละ

15

28. ถาม ในระบบการเลื่อนขั้นเงินเดือนแบบใหม่ มีข้อดีอย่างไร ?

ตอบ มีข้อดี ดังนี้

- 1) **ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานราชการจะสูงขึ้น** เนื่องจากการกำหนดเป้าหมาย และดัชนีชี้วัดผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจน มีการประเมินผลถี่ขึ้น (2 ครั้ง) และให้ค่าตอบแทนเพิ่มขึ้นทันทีตามผลการประเมิน ไม่ต้องรอนจนถึงสิ้นปีงบประมาณ
- 2) **สร้างความเป็นธรรมในการจ่ายค่าตอบแทน** และเสริมแรงจูงใจให้ข้าราชการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบราชการ อันเป็นการลดต้นทุนการประกอบการของภาคเอกชน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทำให้เศรษฐกิจของประเทศและรายได้ของรัฐเพิ่มขึ้น
- 3) **กระตุ้นให้เกิดการบริโภค** อันเป็นการเพิ่มอุปสงค์ในประเทศเพื่อเร่งอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจและบรรเทาปัญหาเงินฝืดในขณะนี้
- 4) **ข้าราชการผู้มีผลงานดีเด่นหรือดี ได้รับประโยชน์ ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนเร็วขึ้น** ผู้ที่ได้รับเงินเดือนเต็มขั้น ก็ได้รับแรงจูงใจให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เพิ่มขึ้น ข้าราชการสตรีซึ่งมีผลงานดีเด่นหรือดี แต่มีความจำเป็นต้องลาคลอด 90 วัน ก็มี

สิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนตามผลงานของครึ่งปี เป็นต้น